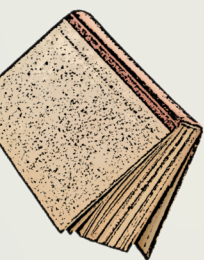


Skolebiblioteket som læringsarena

Leseglede, utforskning, opplevelse

Ingeborg Eidsvåg Fredwall og
Cathrine Bergan (red.)



Ingeborg Eidsvåg Fredwall og Cathrine Bergan (red.)

Skolebiblioteket som læringsarena

Leseglede, utforsking, opplevelse

ÇAPPELEN DAMM AKADEMISK

Forord

Ved Universitetet i Agder har vi utdannet skolebibliotekarer siden 1985. Denne boka springer ut av dette fagmiljøet. Boka har i tillegg en forankring i praksisfeltet, der Cathrine Bergan har arbeidet i mange år. Skolebibliotek er både skole og bibliotek; det er med andre ord et tverrfaglig felt som trekker veksler på perspektiver fra flere fagfelt. Det bærer denne boka også preg av. Det er få fagbøker i Norge om skolebibliotek. Det er derfor et mål at boka kan fylle et behov for oppdatert fagkunnskap. Takk til vår dyktige forlagsredaktør, Camilla Kolstad Danielsen, for gode råd, støtte og engasjement i arbeidet med boka.

Vi håper at boka kan være til nytte for studenter, skolebibliotekarer, lærere, skoleledere, litteraturformidlere, skolepolitikere og andre som er interessert i skolebibliotek. Men aller mest håper vi at boka kan bidra til å øke kunnskapen om skolebibliotek slik at flere elever kan få tilgang til gode skolebibliotek. Vi har skrevet boka i tro om at det er viktig. Riktig god lesning!

Kristiansand og Oslo, januar 2023
Ingeborg Eidsvåg Fredwall og Cathrine Bergan

Innhold

Forord	5
Innledning	
Skolebiblioteket som læringsarena	13
<i>Cathrine Bergan og Ingeborg Eidsvåg Fredwall</i>	
Skolebibliotekets tre søyler – om bokas oppbygging.....	15
Den første søylen: leselyst, litteraturformidling og språkutvikling	15
Den andre søylen: informasjonssøk, kritisk lesing og kildekritikk	16
Den tredje søylen: det psykososiale miljøet	17
Elevstemmen	18
GRUNNLEGGENDE SKOLEBIBLIOTEKKUNNSKAP	19
Kapittel 1	
Hva er et skolebibliotek?	21
<i>Ingeborg Eidsvåg Fredwall</i>	
Skolebiblioteket i samfunnet.....	23
Rom, samling, funksjon – en klassisk definisjon av skolebibliotek.....	26
Skolebibliotekaren	28
Skolebiblioteket – en del av skolens tekster	29
Kapittel 2	
Skolebiblioteket i et historisk lys	31
<i>Ingeborg Eidsvåg Fredwall</i>	
Å lese meget og mange slags – pionertiden	32
Skolebibliotek i lover og læreplan – gjennombruddstiden	33
Kunnskapsløftet – fra skolebibliotek til bibliotek.....	38
Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020	39

Kapittel 3**Hva kjennetegner velfungerende skolebibliotek?** 42*Cathrine Bergan og Ingeborg Eidsvåg Fredwall*

Skolebiblioteket og elevenes læring 43

Modell for kartlegging av skolebibliotek 44

Skolebibliotekarens rolle 45

Planer for skolebibliotek 47

Planer og aktiviteter 48

Kommunal skolebibliotekplan – et eksempel 49

Forarbeidet til skolebibliotekplanen i Oslo 50

En felles standard for skolebibliotek 51

SØYLE 1**LESEGLEDE** 57**Skolebibliotekets rolle for leselyst, litteraturformidling og
språkutvikling****Kapittel 4****Lesing og lesestimulerende arbeid på skolebiblioteket** 59*Cathrine Bergan og Ingeborg Eidsvåg Fredwall*

Hva vil det si å lese?..... 60

Literacy 62

Leserens møte med teksten 63

Leseutvikling 66

Lesing i norskfaget og skolebiblioteket 67

Lesing som grunnleggende ferdighet og skolebiblioteket 70

Lese glede 71

Å skape en lesekultur på skolen 73

Indirekte faktorer for skolens lesekultur 74

Direkte faktorer for skolens lesekultur 75

Lesende mennesker 81

Kapittel 5**Lesemøter og lese glede på skolebiblioteket** 83*Monica Gundersen Mitchell*

Leselyst og lese glede 84

Hva er et lesemøte? 85

Lesemøtet – mestring, motivasjon og ansvar 86

Lesemøtet kan skape leseglede	89
Lesemøtene fant sted i skolebiblioteket	90

Kapittel 6

Litteratur, språk og språkstimulering	93
--	----

Torild Marie Olsen

Hva er språk?	95
Fagtekst versus fortelling	95
Noen trekk ved ord og ordforråd	98
Stimulering av ordforråd og skolebibliotekarens rolle	100
Litteratur og stimulering av tekstkompetanse	102
Litteratur på flere språk	103

Kapittel 7

Det barne- og ungdomslitterære feltet	105
--	-----

Svein Slettan

Ein rikholdig tekstkategori	106
Bildeboka – eit litterært vekstområde	108
Seriebøkernes suksess	110
Fantastikkens frammarsj	113
Variasjon i fagbøker	116
Å ta litteraturen på alvor som litteratur	118

SØYLE 2

UTFORSKNING	121
--------------------------	-----

Skolebibliotekets rolle for informasjonssøk, kritisk lesing og kildekritikk

Kapittel 8

Informasjonskompetanse og undersøkende arbeidsmåter	123
--	-----

Ingeborg Eidsvåg Fredwall

Informasjonskompetanse	125
Informasjonskompetanse i LK20	128
Hva vet vi om elevenes ferdigheter til å søke etter og vurdere informasjon?	130
Undersøkende arbeidsmåter	131
Hvordan kan lærere og skolebibliotekarere samarbeide i undersøkende læringsprosesser?	134
Planlegging	136

Engasjere.....	136
Opplyse	137
Produsere.....	138
Evaluering av arbeidet	138
Bibliotekkunnskap og kildetillit.....	139

Kapittel 9

Å søke etter informasjon	142
---------------------------------------	-----

Vilde Farup Halvorsen

Informasjonssøkeprosessen	143
Utvikling av strategi for søk på nett.....	146
Forstå informasjonsbehovet	147
Planlegge og utføre søket.....	148
Vurdere treffene og evaluere strategien	151
Skolebibliotekarens rolle i opplæringen	154

Kapittel 10

Kritisk lesing i skolen	156
--------------------------------------	-----

Gunhild Kvåle

Kritisk lesing i læreplan, forskning og samfunn.....	157
Teoretiske perspektiv på kritisk literacy.....	160
Inngangar til kritisk lesing i skulen og skulebiblioteket	162
Å finne fram til tekstar som kan styrke kritisk lesing.....	162
Å utvikle bevisstheit om tekstlege konstruksjonar, val og verkelegheitsversjonar	164
Å kunne gjennomskode problematiske påverknadsforsøk.....	167
Å få tilgang på eit metaspråk om kritisk lesing.....	169
Ti råd til skulebiblioteket om kritisk lesing	170
Avslutning	171

SØYLE 3

OPPLEVELSE	173
-------------------------	-----

Skolebibliotekets rolle for det psykososiale miljøet

Kapittel 11

Litteratur og livsmeistring	175
--	-----

Av Anne Berit Maurset Varen og Elin Arnesen Moseid

Litteraturen og livet	177
Den indre veksten	180

Den ytre veksten..... 182
 Vitebegjæret..... 185
 Skulebiblioteket som rom for livsmeistring..... 187

Kapittel 12

Skulebiblioteket – et annerledes rom 189

Cathrine Bergan og Ingeborg Eidsvåg Fredwall

Et annerledes rom 190
 Skulebibliotekrommets status i skolen 192
 Skulebibliotekarens rolle i elevenes psykososiale miljø 193
 Skulebibliotekets rolle i friminutt og etter skoletid..... 194
 Litteraturens rolle for det psykososiale miljøet 198
 Skulebiblioteket – et viktig rom for alle..... 199

Litteraturliste 201

Forfatteromtale..... 213

Stikkord..... 215

Skolebiblioteket som læringsarena

Cathrine Bergan og Ingeborg Eidsvåg Fredwall

Biblioteket er som et grevlinghi,
en hule med bøker og gjemmesteder.
Bokhyllene står der som gode venner,
og bøkene venter med hemmelighetene sine.

(Dahle & Nyhus, 2019, oppslag 20)

Sitatet over er hentet fra boka *Grevlingdager* av Gro Dahle og Kaia Dahle Nyhus. Boka handler om Pim som har skolevegring, men som søker tilflukt på skolebiblioteket når det blir for mye. Her kan Pim være i fred, bla i bøker, hviske, smile og treffe andre som også trenger en rolig stund i skolehverdagen. Historien om Pim synliggjør at skolebiblioteket kan ha en trivselsfunksjon. Det er et annerledes rom. Rommet er roligere enn andre rom på skolen, ja, det kan ligne mer på et rom hjemme. Her finnes kanskje en sofa, det er fargerike bøker, trivelige kroker, bokhyller en kan gjemme seg bak og lese i smug. Det er med andre ord mer frihet på skolebiblioteket, og det er til og med lov å velge selv hva en vil lese. Ja, «bøkene venter med hemmelighetene sine».

Denne boka handler om skolebibliotek. Og vi innleder med hvordan skolebiblioteket kan oppleves nedenfra, fra eleven. For Pim var skolebiblioteket et godt sted å være. Og mange elever har erfart nettopp det. Rommet er et slags pusterom, og et rom der mange oppdager gleden ved å lese. Bøkene begynner å framstå «som gode venner». Det er jo også et mål for skolen at skriftlige tekster skal framstå som venner for elevene. Det har det alltid vært fordi å lære å lese og fortsette å lese alltid har vært skolens sentrale oppdrag.

Skolebiblioteket har tradisjonelt vært knyttet til skolens arbeid med lesing. Helt siden de første skolebibliotekene ble etablert, har målet vært å gi elevene god, aktuell og underholdende litteratur som gjør dem glad i å lese. Ja, la elevene få erfare hvordan det er å være oppslukt i ei bok. Etter hvert som tekstmangfoldet i samfunnet økte, ble skolens tekster flere, og skolebiblioteket fikk et utvidet oppdrag. Det ble en læringsarena når elevene skulle lære å finne informasjon på egen hånd. I dag som medie- og informasjonssamfunnet er globalt og digitalt, vektlegger læreplanen at elevene må lære å søke etter informasjon og være kildekritiske. I faglitteratur om skolebibliotek (Hoel et al., 2008; Limberg et al., 2021) omtales skolebiblioteket ofte med to kjerneoppgaver: Det skal stimulere til lese lyst og lære elevene å søke etter og vurdere informasjon. I norsk skolebiblioteksammenheng har de to områdene blitt beskrevet som skolebibliotekets to søyler. Denne metaforen ble brukt i *Program for skolebibliotekutvikling* og ble beskrevet på følgende måte: «Den ene søylen var skolebiblioteket som ressurs i elevenes leseopplæring og lesestimulering, og den andre søylen opplæring i informasjonskompetanse» (Carlsten og Sjaastad, 2014, s. 30). Den samme søylemetaforen er brukt i fagfilmen «Kva kjenneteiknar det gode skulebiblioteket?» i *Språkløyper* som Lesesenteret står bak.

Søylemetaforen kan gi assosiasjoner til et gresk tempel der søylene står ved inngangen og danner et inngangsparti. Skolebiblioteket kan på samme måte fungere som en inngang til skriftkultur, kritisk tenkning og myndiggjøring – en inngangsport til å delta i demokratiet. Funksjonen til en søyle kan også være å støtte et byggverk. Slik kan skolebiblioteket være en støtte i skolens læringsarbeid – en slags forsterkning. Det finnes også søyler som kun fungerer som pyntesøyler. Skolebibliotek blir gjerne løftet fram i festtaler og politiske debatter. Alle er stort sett enige om at skolebibliotek er viktig, men lite blir gjort for å gi alle elever tilgang til gode skolebibliotek. En søyle er ofte svært synlig på et byggverk. Skolebiblioteket er ikke alltid så synlig i skolen – i alle fall er det lite synlig i lovverk og læreplan. Det kan ha sammenheng med at mange ikke kjenner til hvilken ressurs et skolebibliotek kan være.

I denne boka vil vi utvide metaforen om de to søylene til å bli tre søyler i et forsøk på å gjøre skolebiblioteket enda mer synlig eller relevant i skolen. Vi ønsker å vise at skolebiblioteket kan ha en psykososial funksjon på skolen, og kaller dette for skolebibliotekets tredje søyle. Den tredje søylen symboliserer et litt oversett felt, nemlig skolebibliotekets rolle for elevenes trivsel. For Pim i innledningsteksten fikk skolebiblioteket en slik funksjon.

For at skolebibliotek skal prioriteres i skolen, så må kunnskapen om hva slags læringsarena et skolebibliotek er, økes. Tittelen *Skolebiblioteket som læringsarena – leseglede, utforsking, opplevelse* er valgt for å understreke dette. Målet med boka er å vise hvilken funksjon skolebiblioteket kan ha i framtidens skole for at skolen kan oppfylle samfunnsoppdraget sitt, og at eleven skal trives og ha det godt på skolen. Boka skal bidra til å videreføre tidligere tanker og ideer om skolebibliotek, men også bidra til å utvide kunnskapen om skolebibliotekets funksjon.

Skolebibliotekets tre søyler – om bokas oppbygging

Vi innleder boka med en del som tar for seg grunnleggende skolebibliotek-kunnskap. I kapittel 1 ser vi på hva et skolebibliotek er, i kapittel 2 beskriver vi hvordan skolebibliotek har utviklet seg i et historisk lys, og hvordan vi skal tolke skolebiblioteket i lys av *Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020* (LK20). I kapittel 3 drøfter vi hva som kjennetegner velfungerende skolebibliotek. Videre er boka delt inn i tre deler etter søylemetaforen vi nettopp har beskrevet. Den første søylen kaller vi Leselyst, litteraturformidling og språkutvikling. Den andre søylen kaller vi Informasjonssøk, kritisk lesing og kildekritikk. Den tredje søylen kaller vi Det psykososiale miljøet. De tre titlene viser igjen hva et skolebibliotek kan bidra med i skolen.

Den første søylen: leselyst, litteraturformidling og språkutvikling

«Leselyst er godt for lesing», skriver Åsmund Hennig (2019, s. 32). Men leselyst er også et gode i seg selv. Det kan berike livet. Skolebiblioteket er godt for leselyst! Det står sentralt i arbeidet med å utvikle elevenes leseinteresse, språk- og lesekompetanse. Ved å tilby ny og relevant litteratur får elevene mulighet til å finne ut hva de liker å lese, og velge bøker de vil lese, både på skolen og i fritiden. De får utvikle leseinteresse og leseglede. For å bli gode lesere må elevene lese mye, og motivasjon og leselyst er derfor en avgjørende faktor for å lykkes. Elevene må ha et rikt tilfang av bøker for å utvikle leseferdighetene. Et rikt og mangfoldig litteraturtilfang, som treffer målgruppen, er viktig for alle elever, ikke minst for elever som ikke har norsk som morsmål. Skolebiblioteket stimulerer til økt lesing og styrker dermed elevenes språklige ferdigheter, slik at de lykkes med lesing i skolefagene.

Et skolebibliotek hvor elevene kan «bade i bøker», gir dem en mulighet til å bli glad i å lese. Den amerikanske leseforskeren Richard Allington kaller det som skjer når barn leser frivillig i selvvalgt bok, for effektiv selv-læring (Allington, 2013, s. 525–526). Gjennom lystlesing tilegner leseren seg språklig kompetanse, som ordforråd, ortografi, grammatikalsk forståelse, leseforståelse og kulturforståelse. Ingebjørg Tonne og Joron Pihl (2012) viser til at bruken av skolebibliotek har positiv effekt på utvikling av akademiske ferdigheter, som lesing, skriving og læring mer generelt, samtidig som skolebiblioteket styrker leseglede, motivasjon for lesing og holdninger til lesing. Resultatene i PISA viser at elever fra hjem med lav sosioøkonomisk bakgrunn, men med høy leselest, gjennomsnittlig skårer bedre enn elever med middels og høy sosioøkonomisk bakgrunn, men med mindre leselest (Roe & Taube, 2009). Skolen kan ikke endre elevenes sosiale status, men det er mulig å gjøre noe med deres holdninger og engasjement når det gjelder lesing. Her er skolebibliotek som bugner av god litteratur, nøkkelen. I denne delen av boka gir vi derfor en innføring i hvordan skolebiblioteket kan være en arena for lesing, litteraturformidling og språkutvikling. Delen inneholder fire kapitler. Kapittel 4 gir en innføring i hva lesing er, og hvordan skolebiblioteket kan brukes i arbeidet med lesing og litteraturformidling. Kapittel 5 gir et eksempel på hvordan møter mellom elever som leser, kan bidra til leseglede. I kapittel 6 ser vi nærmere på hvorfor og hvordan lesing av litteratur styrker elevenes språkutvikling. Kapittel 7 gir en oversikt over barne- og ungdomslitteraturfeltet.

Den andre søylen: informasjonssøk, kritisk lesing og kildekritikk

Elevene skal lære om kildekritikk, kritisk lesing og informasjonsinnhenting, dette er viktige ferdigheter som understrekes i skolens læreplan. LK20 vektlegger dybdelæring og utforskning, det forventes at elevene skal kunne søke og velge ut relevant informasjon, at de er kildekritiske, og at de kan ta i bruk informasjonen til å utvikle egne meninger og tekster. Elevene skal medvirke i egen læring ved at de selv oppdager og eksperimenterer, de skal bli oppdagere og forskere og selv oppsøke kilder. Disse arbeidsmetodene krever at elevene utvikler informasjonskompetanse og evnen til å tenke og lese kritisk. Skolebiblioteket er en viktig arena i dette arbeidet.

I møte med dagens svimlende informasjonsflom som barn og unge skal navigere i, er skolebiblioteket en læringsarena hvor de kan møte skole-

bibliotekarer som veiledere i søkestrategier og kildekritisk bevissthet. I tillegg til tekster i lærebøker og faglitteratur har elevene enkel tilgang til mengder av informasjon gjennom internett. Elevene skal lære å orientere seg i dette tekstmangfoldet, og de skal lære å hente ut informasjon samtidig som informasjonen skal bearbeides og skape mening. Dette er en helt annen måte å jobbe på enn i de tradisjonelle lærebøkene, og elevene må få opplæring i dette arbeidet.

I en verden hvor konspirasjonsteorier og alternative fakta er blitt en del av nyhetsbildet elevene utsettes for, er det viktig at de lærer kritisk tenkning og kritisk lesing tidlig. Skolebiblioteket har en sentral rolle i dette arbeidet, slik at elevene blir rustet til å kunne sortere informasjonen de blir utsatt for, også i sosiale medier. Samtidig forberedes de til å bli aktive deltagere i et demokratisk samfunn. Del to i boka vil se nærmere på hvordan skolebiblioteket og skolebibliotekaren kan legge til rette for utforskning, kritisk lesing og å utvikle elevenes informasjonskompetanse. Denne delen har tre kapitler. Kapittel 8 ser på undersøkende arbeidsmåter og hvordan dette kan bidra til at elevene utvikler informasjonskompetanse. I kapittel 9 går vi nærmere inn på hvordan skolebibliotekaren kan undervise og veilede elever når de skal søke etter informasjon. I kapittel 10 ser vi nærmere på kritisk lesing.

Den tredje søylen: det psykososiale miljøet

Skolebiblioteket er en annerledes arena enn klasserommet. Det er et rom som innbyr til arbeid og lesing ved at det er rolig og stille. Under arbeidet med å lage en ny skolebibliotekplan for osloskolene ble elever fra ulike skoler intervjuet (se kapittel 3). Elevene trekker fram nettopp det sosiale aspektet ved skolebiblioteket. Elevene sier at de får jobbet og lest godt på skolebiblioteket fordi det er god atmosfære der. Skolebibliotek med gode sofaer og stoler hvor elevene kan sitte og lese, gjør rommet annerledes og skaper en oase for mange elever. På de skolene hvor skolebiblioteket er åpent etter skoletid, forteller enkelte elever at det er godt å ha et rolig sted å gjøre lekser, slik denne ungdomsskoleeleven uttalte det: «Bibliotek er et fint sted å gjøre lekser når det er bråkete og vanskelig å konsentrere seg hjemme.» Et åpent skolebibliotek kan også være et pusterom fra friminuttene for elever som sliter og har det vanskelig.

Litteraturen er en viktig del av det psykososiale aspektet ved skolebibliotek. Gjennom litteraturen kan elevene få litterære opplevelser, undre seg, lære og få innsikt i andre menneskers tanker og liv. Fortellingene kan

videre gi dem erkjennelse og innsikt, slik at de kan forstå seg selv og verden rundt bedre. Tekstmangfoldet på skolebibliotekene må derfor være rikt. I det tverrfaglige temaet *Folkehelse og livsmestring* i LK20, hvor elevene skal erfare at livsmestring er å kunne forstå og å påvirke faktorer som har betydning for mestring i eget liv, kan litteraturen spille en viktig rolle. Del tre i boka tar for seg skolebibliotekets rolle for det psykososiale miljøet på skolen. Kapittel 11 handler om hvordan litteraturen kan være et rom som elevene kan gå inn i, og som kan ha betydning for hvordan elevene skaper mening i eget liv. I dette kapitlet viser forfatterne hvordan skolebiblioteket kan bidra i arbeidet med elevenes livsmestring. Kapittel 12 beskriver hvordan skolebiblioteket er et annerledes rom for elevene, hvor møblering, regler og krav skiller seg fra klasserommet.

Elevstemmen

I forarbeidet til denne boka intervjuet vi elever fra barne- og ungdomstrinnet for å høre hva elever mener om skolebiblioteket. Elever ved ulike skoler ble intervjuet. Svarene elevene ga, ble skrevet ned og merket kun med skoleslag og kjønn, slik at de ikke kunne identifiseres senere. En elev fra ungdomstrinnet beskriver skolebiblioteket slik:

Skolebiblioteket er viktig, for her kan vi alltid gjøre lekser, man møter voksne, det er pc her – så vi kan jobbe med skolearbeid. Det er lett å finne bøker her, søke på skolebibliotekets nettside etter det jeg ønsker å lese. Jeg kan låne skolebøker, skjønnlitteratur og være her etter skoletid.

Denne ungdomsskoleeleven beskriver hva et godt skolebibliotek betyr for henne. Det innebærer utlån av litteratur, informasjonssøk og ikke minst rommet der hun kan møte voksne, gjøre lekser og være etter skoletid. Hun oppsummerer med andre ord de tre søylene vi nettopp har beskrevet.

Grunnleggende skolebibliotek- kunnskap

Den sag, jeg her skal udtale mig om, er for mig blit større og større, jo mere jeg har tænkt over den: Folkeskolens barnebiblioteker, deres systematiske udvidelse, deres udbredelse over alle byer og bygder (Rolfesen, 1896, s. 3).

Sitatet er hentet fra en tale som Nordahl Rolfsen holdt til lærere i 1896. På den tiden var det få skolebibliotek i Norge. Det var heller ikke lovpålagt at skolene skulle ha bibliotek, slik det er i dag. Samfunnet og skriftkulturen har siden den gang endret seg mye. Det har skolen også. Men ideen om skolebibliotek er stadig aktuell i dag. Hvorfor er det slik? I denne delen av boka, som vi har kalt grunnleggende skolebibliotekkunnskap, skal vi forsøke å svare på dette gjennom tre kapitler som tar for seg hva et skolebibliotek er, hvordan ideen om et bibliotek på skolen vokste fram i lovverk og læreplaner for skolen og hva som kjennetegner velfungerende skolebibliotek i dagens skole.

KAPITTEL 1

Hva er et skolebibliotek?

Ingeborg Eidsvåg Fredwall

Skolebiblioteket blir ofte kalt for skolens hjerte. Det er et slags sentrum eller en puls i arbeidet på skolen. Skolebiblioteket er som regel et rom i skolen. Det kan være et stort rom som er plassert midt i skolen, det kan være et lagerrom i kjelleren eller bokhyller i en gang. Hva skal til for at vi skal kalle et rom i skolen for et skolebibliotek, og hvilken funksjon har et skolebibliotek? I dette kapitlet skal vi se nærmere på hva et skolebibliotek er. Vi skal se på sentrale styringsdokumenter for skolen, vi skal se på skolebibliotekets rolle i samfunnet, og vi skal nærme oss en definisjon av hva et skolebibliotek er.

Det står lite om hvilken rolle skolebiblioteket skal ha i framtidens skole, dersom vi leser sentrale styringsdokumenter for skolen i dag. For eksempel er bruk av skolebibliotek ikke nevnt i NOU 2014:7 *Elevenes læring i framtidens skole – et kunnskapsgrunnlag*, NOU 2015:8 *Framtidens skole – fornyelse av fag og kompetanser* eller stortingsmeldingen *Fag, fordypning, forståelse* (Meld. St. 28 (2015–2016)), som alle dannet grunnlaget for *Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020* (LK20), eller fagfornyelsen som den gjerne kalles. Vi finner imidlertid en omtale av skolebibliotek i utdanningskomiteens behandling av Meld. St. 28 (2015–2016). Komiteen skriver følgende om skolebibliotek:

Skolebibliotekene er og skal være en læringsarena i og på tvers av alle fag, og et samlingspunkt som både formidler litteratur og digitale læringsressurser, uavhengig av lesenivå og funksjonsnivå. Komiteen vil understreke viktigheten av at skolebibliotekene blir brukt systematisk i opplæringen, at de styrker sin pedagogiske rolle og blir en integrert del av skolens opplæringsvirksomhet. I tillegg til ferdighetsutvikling kan gode skolebibliotek være en inkluderingsarena som bidrar til å utjevne sosiale, kulturelle og digitale skiller, og som fremmer personlig vekst hos den enkelte elev (Innst. 19 S (2016–2017)).

Komiteen løfter her fram skolebiblioteket som en lærings- og dannelsesarena også i framtidens skole. Og vi skal legge merke til at komiteen understreker viktigheten av at skolebiblioteket er en *integrert* del av skolens opplæring. Det finnes også en omtale av skolebiblioteket i stortingsmeldingen *Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen* (Meld. St. 21 (2016–2017)). Her er skolebiblioteket nevnt i forbindelse med omtalen av språkstrategien *Språkløyper*. Vi finner en ganske bred forståelse av skolebibliotekets oppdrag her, der også skolebibliotekets rolle for å lære å finne informasjon er med:

Departementet mener skolebibliotekene har og fortsatt skal ha en viktig rolle i elevenes opplæring. Skolebibliotek som brukes aktivt i den pedago-